މިބަޔާނަކީ، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 95 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން، ވޭތުވެދިޔަ އަހަރު ދައުލަތައް ހިންގުން [illegible]، [illegible] [illegible] ހިސާބު [illegible]، [illegible] [illegible] އަހަރުގެ ބަޖެޓް [illegible] މަޖިލީހުން ފާސް ކުރެއްވުމަށްޓަކައި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަލްއުސްތާޛު މައުމޫން އަބްދުލް ޤައްޔޫމް ހުށަހެޅުއްވި ބަޔާނެވެ.

بسم الله الرحمن الرحيم

1982 ވަނަ އަހަރުގެބަޖެޓް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވުމު

ބަޖެޓާގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ދެއްވި ބަޔާން

(ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 18 ވަނަ އަހަރުގެ 3 ވަނަ ދައުރުގެ 8 ވަނަ ޖަލްސާ)

(20 ޑިސެމްބަރ 1981)

السّلام عليكم ورحمة الله

ޤާނޫނު އަސާސީގެ 5.9 ވަނަ މާއްދާގައިވަނީ، ކޮންމެ އަހަރަކުވެސް ވޭތުވެ ދިޔަ އަހަރު ދައުލަތަށް ލިބުނު އާމްދަނީއާ ޚަރަދުވި އެއްޗެއްގެ ހިސާބާއި ކުރިއަށްއޮތް އަހަރުގެ ބަޖެޓް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅަން ވާނެކަމަށް. އެގޮތުގެ މަތިން 1982 ވަނައަހަރަށް ދައުލަތުން ޚަރަދުކުރާ ބަޖެޓް މިހާރުވަނީ މަޖިލީހަށް ހުށަހެޅިފާ. އެބަޖެޓްގެ ތަފްސީލުތައް [illegible] ދަންނަވާ [illegible].

އާދެ! މިރޭ އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިއަދީ، އެބަޖެޓާ ބެހޭ ގޮތުން ކޮންމެވެސް އެއްޗެއް ދަންނަވާލުމުގެ ބޭނުމުގައެވެ. މިގެ ކުރިން ސަރުކާރުން ނުވަތަ ސަރުކާރުގެ މާލީ ކަންތައްތަކާ [illegible] [illegible] ނުވަތަ އިދާރާއިން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅޭ ބަޖެޓާއި [illegible] [illegible] [illegible] މަޖިލީހަކުން [illegible] [illegible]، ބަޖެޓް ހުށަހަޅާއިރު ބަޖެޓާބެހޭ [illegible] ހުށަހަޅާ [illegible] [illegible] [illegible]، އަޅުގަނޑު [illegible] ވަރަށް މުހިއްމު ކަމެއް. ދުނިޔޭގެ ގިނަ ޤައުމުތަކުގައި [illegible] [illegible] އެގޮތުން. ބަޖެޓް ހުށަހަޅާ [illegible] ބަޖެޓާއިބެހޭ [illegible] ހުށަހަޅާ. އެބަޔާނުގައި [illegible] ކަންތައްތައް ހުރި ގޮތުގެ [illegible] [illegible]. އަދި ރައްޔިތުން [illegible] ސަރުކާރުން [illegible] އިޖުތިމާޢީ އަދި މާލީ، ސިޔާސަތުގެ މައިގަނޑުވެސް އަދި [illegible] [illegible]ގެ މަގުގައި ދައުލަތުން [illegible] ކަންތައްތައް އިސްކަންދޭ ކަންތައްތަކެއްވެސް

މިދެންނެވި ބަޔާނުން ހާމަވެގެންދޭ. އެހެންވީމާ، އެގޮތުގެ މަތިން އަޅުގަނޑު މިރޭ މިތަނަށް މިއަދީ، 1982 ވަނަ އަހަރަށް ދައުލަތުން މިއިސްތިހުލާކީ ކަށްޖެހިގަން މިހާރުހުރަ ހަރާކުރައިވާ ބަޖެޓާ ބެހޭ ގޮތުން ބަޔާނެއް ދަންނަވަމުން ދަނީއެވެ.

އާދެ! ޖިތައަންމު ބޫމުންނަށްވެސް އައިސްވަގެއި ގެންނަވާނޫ ފުރަހުން، މި ބަޖެޓަކީ މިސަރުކާރުގެ ފުރާމުން ހަރަހަވާ 4 ވަނަ ބަޖެޓު. މިސަރުކާރު ދައުލަތް ހިންގުމާ ހަވާލުވީ 1978ގެ ނޮވެމްބަރުމަހު. އަރުވާފައި، ކުރިއަރުވައިދޭ އަހަރުގެ ބަޖެޓް ތަޢާރަފް ކުރުމުގައި އެއްވެސް އަދަލެއް ނުހިންގާ ނަތީޖާ އެއްގޮތަށް 1979 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓް ފާސްކުރުވީ، ވަރަށް ކުއްލި ގޮތެއްގައި ލަފާކުރެވުނު. އެބަޖެޓު ހުރިހާ ހުރަހެއް، ސަރުކާރުން ޚިދުމަތުގަ އާމްދަނީ ވަރަށް ކުޑަވެފައި. އަންމުބޮޑު އާމްދަނީ އެއް ކުރީގެ ބަޖެޓުން އަދި އަށް.ޖީ.އެ.ގެ ފިޔަވަޅުން ވަރަށް ކުޑަކުޑަ އެއްޗެއް މުނިފޫ ނުލިބޭ. އެގޮ އިތުރަށްފަށް އާމްދަނީ ޚިދުމަތުއަކު އެއީ ދުޅައެއްފަށް ބަރުދަތުވިފައި އަހަރުކުމުން ގެއުމުގެ ތަރައްޤީ އަށްޖެހޭކަތު އަތަށްލިބިފައިވާ އެހެން ޚިޔާލެއް ވަރަށް ނާދާ ހުއްޓާލަން ޖެހިފައި.

މި ފުރުޞަތުގައި، 1978ގެ ކުރިން ފޮތުފުރިދަ އަހަރެއްކަ އަހަރުސަރުކާރުގެ ބަޖެޓް ހިނގިގޮތުން ގޮސްފައިވާ ގޮތުގެ ފިސާބުތަކަށް، އަޅުގަނޑު ދުއްގޮތުގައި ކުރިމަތިކުރަން ބޭނުންކަމެއް. އާދެ! ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓީ، ޤައުމުގެ ތަރައްޤީއަށްޖެހޭކަމުގެ ވަސީލަ- ތަކުގެ ފެންވަރު، ވަރަށް ފުރިހަމައަށް ހާމަކުރާ ލާޖެއް ކަމުގައިވާތީ. އަދިޤައުމުގެ އިޤްތިޞާދީ ކުރިއެރުންވެސް ހާމަވެގެންދާ އެއްކަކުރާތީ، މިގޮތުން 1971 ން 1980 އަށް ސަރުކާރުގެ ޚިދުމަތް އާމްދަނީއާއި ހިނގި ޚަރަދުން ފިސާބައި ވަޢުދެވުނު ނަމަ، ޤައުމީ މުގުގައި ޓާއްޖެއަށް ޚަރަދުވެ އިލާވައިވާ ކޮންކޮން އަހަރަކު، ހިސާބުނުވަރަ- ކަމުކަން، ފަޅުން ކުރެއްވޭނެ. 1971ގެ ބަޖެޓް ޚަރަދު ކަމުގައި ދައްކައި 17 މިލިޔަން ރުފިޔާ. އޭގެ 1970 ގައިވެސް ހިނގާފައިވާ ޚަރަދުގެ ޤުދުރަ- ފިހިގެންއައި ތިންއަހަރު ތަރަގެއިވެސް ދަޅު އެއްވަރަކަށް އޮތުމަށްފަހު، 1974ގައި ސަރުކާރަކުން 28.6% އިތުރު ވެފައިވާ. ތަކެތީގެ އަގުން އަންނަމުން ދިޔަ ބަދަލުން ބިލިނަމަވެސް، އެއްއަހަރުން އަހަރަށް ޢާވަރު އިތުރުވަމުން ދާނަކަމުން ލާފާކުރޭ. އެހެންކަމުން އިންދުއްކައި ދިނުމަތުއްޓުގެ މަގުގައި އަޅުގަނޑު މުނިނަން އާމަތުގައި އެއްވެސް ހިދަތަލެއް އަދިފައި

ޝޫރާކަށް.

އެދުވަސްވަރު ބަޖެޓްތައް ހަދަމުން ގެންގޮސްފައި ވަނީ، ބަޖެޓުގެ މުޅި ޚަރަދަކީ މާލީގައި ސަރުކާރުގެ އާމްދަނީ ހިންގުމުން ކުރެވޭ ޚަރަދު ކުރުމުން ބަލައިގެން، އެއީ ކުރި އަހަރު ސަރުކާރަށް ލިބުނު އާމްދަނީ، އަންނަނިވި އަހަރުގެ ޚަރަދު ބޮޑުކުރަންވީ މަދުގެ ކަމަކަށް ހަދައިގެން، އާދެ! ބަޖެޓް ތައްޔާރު ކުރުމުގައި، ހަމައެކަނި މުދަލުންނެވެ ގޮތުގެ މެދުން ކުރިމަ ސަރުކާރުގެ ޚަރަދު އެންގާ ކޮންޓްރޯލް ކުރުން އޮތީ ވެފައި، ހަރަކާތް އަދިސް، އާދެ! 1976 ވަނަ އަހަރު، ތަރައްޤީގެ ބަހައި ޑިވެލޮޕްމަންޓް ފަރާއި ގަތުމުގެ ހިސާބުން ތަށް އުޅުނައި އެބަހުރި. އަހަރު ނަމަވެސް، ޚާއްޞަ ބާރު ތަރައްޤީކުރަން މިކަމުގެ ފައިދާ ލިބޭ ގޮތްގައި ދިރިއުޅެވޭ ވަރަށް ކުޅެވޭނެ.

ކޮންމެއަކަސް، މިހާރުގެ ސަރުކާރު ދައުލަތް ހިންގުމުގެ ކަންތައްތަކާ ބަލާފާ ވުޒާރާތަކާ، އެންމެހާ ސަރުކާރުތަކާއި ދިރި ގުޅުމުގެ ތަރައްޤީއަކީ. ރަށްތަކާއި ގޮތްތަކާ ރަށްތަކުގެ ގޮތުން، ތަރައްޤީ ވަނަގޮތާއި ބާއްޖަގޮތުން، ޚާއްސަ ބަދަލު ކުރެވޭ ޙަރަކާތް. މިސަރަހައްދުގައި ސަރުކާރުން ކުރިއަށްގެންދިޔަ ފައިސާ އަދަދު އިތުރު ކުރަންޖެހުނީ. މިގޮތުން ޚާއްސަގައި އަތޮޅުތަކުގެ ހިމުނުންވާ އަތޮޅުވެރިކަމުގައި މަސައްކަތެއްކުރުމުގައި ޖެހޭ ގޮތުން ފުރަތަމަ ސަރުކާރުން އާމްދަނީ އެއް ދިވެހިރާއްޖޭ ހަމަ ގެއްލޭ 1979 ވަނަ އަހަރުގެ ތެރޭގައި އައިޑީ، މުދާތެރެއިން ބަރުކަތުގެ ނަގާ ފީއެއްގެ އެއަހަރުގެ ތެރޭގައި އިތުރުވާ ގެނުވި. އާމްދަނީ އިތުރުކުރުމަށް ކޮށްފައި މިސާލަކު ތަކުގެ ސަފަރުން، 1980 ވަނަ އަހަރުގެ ތެރޭގައި ޚަރަދު ކުރަންޖެހުން މަސައްކަތް ތަކެއް، ތަރައްޤީގެ ތަނުން އެކުން ފެތުރިފައިން، ވަކިކަން ލިބުނު، އެއީ 1980 ވަނައަހަރު ތެރޭގައި ލިބުނު [illegible] އެއްކަމެއްކަން އެއަހަރުގެ ޚަރަދުތައް ދަތިވެގެންގޮސްފައިވާ.

އާދެ! 1980 ވަނަ އަހަރު ސަރުކާރުން ކުރެވުނު ޚަރަދުގެ މުޅިޖުމްލަ އަކީ 56.8 މިލިއަން ރުފިޔާ. މިއީ 1978 ގެ ޚަރަދާ އަޅާބަލާއިރު ސަތޭކައަކުން 37% އިތުރުވާ އަދަދެއް. މި ޚަރަދުގެ ތެރޭގައި 17.4 މިލިއަން ރުފިޔާއީ ކެޕިޓަލް ޚަރަދު. 39.44 މިލިއަން ރުފިޔާއީ ރިކަރަންޓް ޚަރަދު. 1980 ވަނަ އަހަރުގެ ތެރޭގައި ދައުލަތަށް ލިބިފައިވަނީ، 59.5 މިލިއަން ރުފިޔާ. އާންމުކޮށް، އެއަހަރު ސަރުކާރަށްލިބުނު ފައިސާ، ޚަރަދުގެ ފައިސާއަށްވުރެ 2.7 މިލިއަން އިތުރުވޭ. މިނިވަންދުވަހުން [illegible] ދެއްޔެ، ކެޕިޓަލް ދެންނެވިފައިވާ ފަދައިން، މިއަހަރުގެ ސަރުކާރުގެ ފަރާތުން 1979 ވަނަ އަހަރުން

ފެށިގެން ސަރުކާރުގެ އާމްދަނީ އިތުރުކުރުމުގެ އެކި ފިޔަވަޅު ތަކުގެ ސަބަބުން، އެއާއެކު، ބޭރުގެ އެހީވަރާއި ފަރާތުން ލިބުނު އެހީތެރިކަމުގެ ސަބަބުން.

1980 ވަނަ އަހަރު ސަރުކާރަށް ލިބުނު އާމްދަނީގެ ތެރޭގައި ކަސްޓަމުން ލިބިފައި ވަނީ، 12.6 މިލިއަން ރުފިޔާ. އެއީ އެއަހަރު ލިބުނު އާމްދަނީގެ ސަތޭކަ އަކުން 21%. އެސް.ޓީ.އޯ.ގެ ފައިދާއަށް 12.2 މިލިއަން ރުފިޔާލިބުނުން. އެއީ އާމްދަނީ ގެ ސަތޭކައަކުން 20.5%. އެމް.އެސް.އެލް.އިން ބޭރުފައިސާއިން 4.1 މިލިއަން ރުފިޔާ ލިބިފައެވެ. އެއީ އާމްދަނީގެ ސަތޭކައަކުން 7%. ޓޫއަރިޒަމްގެ ދާއިރާއިން ލިބިފައިވަނީ، 2.8 މިލިއަން ރުފިޔާ. އެއީ، އާމްދަނީގެ ސަތޭކައަކުން 4.5%.

1980 ވަނައަހަރު [illegible] ޚަރަދުތަކުގެ ހިނގާފައިވަނީ، އެއަރޕޯޓް ހުޅުލޭގެ މަސައްކަތްތަކާ، ހާރބަރު ތަރައްޤީ ކުރުމުގެ މަޝްރޫޢުއަކުން، މާލޭގެ ބިންހިއްކު-ކުރުމާއި، ހާރބަރުގެ ތަރައްޤީކުރުން ބިލްޑިންތަކާ، އަދި ހާރބަރުގެ އިތުރު-ބޮޑުކޮށްކުރުމާއި މަގާއި ސަރުކާރަށް ބޭނުންވާ އެއިރު ތަނަވަސް އިމާރާތްކުރުމަށް.

1981 ވަނައަހަރުގެ ތެރޭގައިވެސް [illegible] ޚަރަދުތަކުގެ މިގޮތަށްހިނގާ ފައިވަނީ މިދެންނެވި ކަންތައްތަކަށް. އޭގެ އިތުރަށް، ބަނދަރު އިންވެސްޓް މަސްޖިދު ބިނާކުރުން ތަކުންވެސް ޚަރަދު ކުރެވިފައެވެ.

1981 ވަނައަހަރުގެ ބަޖެޓު ޚަރަދުތަކުން އަދި މިގޮތަށްކަން ދަންނަވާ. ނަމަވެސް މިގޮތަށް ޚާއްސަކޮށް ގޮތުގައި، މިއަހަރުވެސް ސަރުކާރުގެ އެކައުންޓް ލިބުން ހުރަތްޗަނަ ކަމަށްފެނޭ. އާދެ! ލިބުނު އެއްކަލަކުން އަހަރުގެ ޚަރަދުތަކަށްކުރާ ދައުލަތުގެ އެސްޓިމޭޓްކުރަން ފެނޭ. މިއަހަރުގެ ޖުމްލަ ބަޖެޓަށް ޚަރަދުވާނެ ކަމަށް ލަފާކުރެވިފައިވަނީ 49.2 މިލިއަން ރުފިޔާ. މިގޮތަށް ލިބޭނެ 3.9 މިލިއަން ރުފިޔާއަކީ ކުޑަޗުއް ޚަރަދު. 45.3 މިލިއަންރުފިޔާ އަކީ ރިކަރަންޓް ޚަރަދު. މިގޮތަށް ބޭރުގެ އެހީއާއި އެހެނިހެން ފޯރުކޮށްދެވޭ ދިނު-ފައިވާ ދުނިޔެ ތަރައްޤީގެ މަޝްރޫޢު ތަކެއް ކުރެވޭ ރަށްރަށުން، 1981 ވަނަ އަހަރު ގެ ސަރުކާރުގެ ޖުމްލަ ޚަރަދު 72 މިލިއަން ރުފިޔާ ވަރު ވާނެ ކަމަށް ލަފާކުރެވޭ.

މިއަހަރުގެ ތެރޭގައި މިގޮތަށް ސަރުކާރަށް ލިބިފައިވާ އާމްދަނީއަށް ބަލާއިރު

ހަރުދަނާ ވިޔަފާރިން ކަސްޓަމުން 16 މިލިއަން ރުފިޔާ ލިބިފައިވެއެވެ. ބޭރުގެ އެއަރޕޯޓުން ލިބިގެންވާ އަނބުރާ ކުރުމުގެ، 6.6 މިލިއަން ރުފިޔާ. ސަރުކާރުގެ ވިޔަފާރިންގެ ގަނޑަކުން 32.8 މިލިއަން ރުފިޔާ. އޭގެތެރޭގައި އެސް.ޓީ.އޯ. އިން 15.9 މިލިއަން ރުފިޔާ، އެމް.އެސް.އެލް. އިން 5.8 މިލިއަން ރުފިޔާ، އަދި ފާރަވެރިކަމުގެ އެކު ބޭރުގެ އެންމެ ހިސާބުން އިންޝުއަރަންސުން 3.2 މިލިއަން ރުފިޔާ ލިބިފައިވެއެވެ. މިއަހަރުގެ ބަޖެޓުގައި ބެހެއްޓިފައިން މިކަމަށް ލިބިދާނެކަމަށް 7 މިލިއަން ރުފިޔާ.

ވިޔަފާރިއިމްޕޯޓުން ހޯދާތަކުގެން، 1981 ވަނަ އަހަރު ދިރާސާގައި ބޭރުން ސިޔާސީ ގުޅުން ހުރިން ކުރިއެރުވުމަށް، މިއަހަރުގެ ބަޖެޓުގައި ޕްރޮޖެކްޓް ދާއިރާ އިންޑަސްޓްރީއަށް ވަސީލަތްތަށް ކުރިއެރުވުމުގެ އަތިރިމަތީގެ ދަތުރުފަތުރު ސިޔާސަތު ޕްރޮޖެކްޓް ކުރިއެރުވުމުގެ ބައިގައި 1977 ވަނަ އަހަރު ސަރުކާރުން 1% ކަމުގައި ދެއްކި ނަމަވެސް، އެކަމަށް 1981 ވަނަ އަހަރު ގޮތުގައި ސަރުކާރުން 11% ކަމުގައި ދެއްކި މުޅި ކުރިއެރުވުމުގެ ގެސްޓްހައުސްތަކާއި ރިސޯޓްތަކުގެ ބޭރުގެ ފަތުރުވެރިން ދެއްވައިފައިވެއެވެ. ގެސްޓްހައުސް އަދި ރިސޯޓްތަކުގެ ގިންތިން ބަހައިލާ އަދި ރިސޯޓްތަކުގެ ތެރެއިން މިއަހަރު ރިސޯޓްތަކުން ކޮޓަރިއާއި ކުރުމަށް ދީފައި ވިލާގަނޑު އަތިރިމަތި ކުރިއެރުވުމަށް ގެނައުން. މިއަހަރުގެ ބަޖެޓުގައި ގޮތުގެ ރިސޯޓް 160 ދޮރުގައި އިންޓަނޭޝަނަލް ފެންސް. މިރިސޯޓްގެ ބަދަލުގައި ބައިގަނޑު ގަސްގަހަށް މިފަހަރުވެސް އިތުރު ކުރުވާ ނިސްބަތުން ފާހަގަކުރެވެއެވެ. މިހާރު ރަށްތަކަށް ދިރުމުގެ ބޭނުން ރިސޯޓްތަކުގެ އިތުރުން، މިއަހަރުގެ ބަޖެޓުގައި ވެރިކޮށް ފިހާރަތައް ވެރިކަން، ގެސްޓްހައުސްގެ އަދި އެކުއެކި ކޮންމެ ރަށެއްގެ ސަރަހައްދު ކުރުމަށް ވަކިން އެކަށޭގޮތުގެ ބޭނުން އެކުލެވޭ.

ގެސްޓްހައުސް އަދި އިންޑަސްޓްރީ ކުރިއެރުވުމަށް އެކަމާ ސަރުކާރުގެ މަސައްކަތް ބޭރުގެ ހުށަހަޅައި 1981 ވަނަ އަހަރުގައި ވަޒީފާއިން ކުރިއަރާ ދެމެހެއްޓުން. ސަރުކާރުގެ އިޤްތިޞާދީ، 1981 ގައި ގެސްޓްހައުސް އަދި ބޭރުގެ ފަރާތުން ވަޒީފާ ދިނުމުގެ ތަނަވަސް ފުރުޞަތު ދޭނެއެވެ. އާއްމު، ބޭރުގެ ބިދޭސީ ތަރައްޤީ ހުރި ރަށްރަށުގެ ތަރައްޤީ ވަނީ އާމްދަނީ ދައުލަތުގެ ސަރުކާރުން 21% އިތުރުވެފައިވެއެވެ.

ގެސްޓްހައުސް ގެއްލި ފުރުޞަތު ދެއްކުމުގެ މުއްދަތު ފެށުނީ ފަރުމާގެ

ހަރަކާތްތަކަން ވިސްނާއިރު، އާމްދަނީގެ ބޮޑުވަރަކުގެ ދުވެއްޖެ ބޭނުން ކުރިއަރަމުން ވުރެ މިއަހަރު ސަތޭކައަކުން 21% އިތުރުވި ޓޫރިސްޓުންގެ އަދަދާ ހިސާބުކޮށް ބަދަލު ގެނުވާ ވެގެން ދުނިޔޭގެ ތެރޭގައި ދަތުރު ފަތުރުކުރާ ބޯޓުފަހަރުގެ ހަރަކާތްތަކުން ދަނޑުވެރިކަމުގައި ވާދަވެރިވުމުން، އެސް. އެން. އެފް ގެ ބޮޑުތަކުން މިއަހަރު ތެރޭގައި އުފެދުން މުދަލުގެ ބޭނުން ކުރިއަރަމުންދާ ސަތޭކައަކުން 10% އިތުރުވެފައިވާކަން މިނިސްޓްރީގައި ފާހަގަކޮށްލަދެއްވިއެވެ.

މިއަހަރުގެތެރޭގައި ހުޅުލުން މާލެ އިންޓަރނޭޝަނަލް އެއަރޕޯޓް، ހަދައިނިމި ބޮޑުދިރިއުޅުން އަލުގަދުވުމުގެ ރާއްޖެއާ ގުޅުމުން ފްލައިޓް އެނބުރުން. ރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދީއަށް ކުރިއަރަމުންދާ އިޤްތިޞާދީ ކަންކަމަށް ހިތްވަރު ދޭނެ ނުހަނުރަނގަޅު މިއެއަރޕޯޓް ފަހަރުބައިވެރިކަން އެޅުމަށް ކުރެވުނުކަންތައްތަކެކެވެ.

ރާއްޖޭގެ މާލީ ދާއިރާގައި، 1981 ވަނައަހަރު ވަރަށްވެސް މުހިއްމު ހަރަކާތެއްވެސް. އެއީ މޯލްޑިވްސް މޮނިޓަރީ އޮތޯރިޓީ އުފެއްދުން. މޮނިޓަރީ އޮތޯރިޓީއަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފައިސާއާބެހޭ ޤާނޫނުގައި އިޤްތިޞާދީ ސިޔާސަތުތަކާއި ކަރަންސީ ނެރުމާއި ބޭނުންކުރާ ކުރިއަރަމުން ދިޔަ ބޭންކިން ކަންކަން ބެލެހެއްޓުމާއި، ބޭންކުތަކުގެ މަސައްކަތް ބަލަހައްޓައި ބެލުން ކަނޑައަޅާ ފައިސާގެ ދައުރާއި ސަރުކާރުގެ މާލީ މުޢާމަލާތްތަކުގައި ސަރުކާރަށް ލަފާދޭ ހިންގުމަށް ބޭނުންކުރެވޭ އިދާރާއެއް ގޮތުގައި ބާއްވާ ތަނެކެވެ.

1 ޖުލައި 1981 ގައި މޯލްޑިވްސް މޮނިޓަރީ އޮތޯރިޓީ އުފެއްދުމާ ގުޅިގެން، އޭގެކުރިން ޚާއްޞަކޮށް ބޭންކް އޮފް ކްރެޑިޓް އެންޑް ކޮމާސް ޑިވިޝަން ހިންގާކުރުމުގައި ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓުގެ ކަންތައް ގެންދިޔަ މޮނިޓަރީ އޮތޯރިޓީން ކުރުމުގައި ހަމަޖެއްސުން. ބަޖެޓު ހިސާބުން ދޭން އެކުލަވާލައި ދެވުނު ފައިސާގެ ތަކެތި ޑިވިޝަނުގެ އެކައުންޓްތަކުން، އެހެންކަމުން ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓުގެ ކަންތައްތައް ގެންދިއުމުގައި، މޮނިޓަރީ އޮތޯރިޓީގެ ހަރަކާތް މިހާރު ވަރަށްބޮޑަށް ބައެއް އަދާކުރަމުން ގެންދެއެވެ.

މިއަހަރުވެސް ރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީގެ ހަރަކާތްތަކުގައި އެކުލަވައިލެވުނު. އިންޓަރނޭޝަނަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އެސޯސިއޭޝަން ފަންޑުގެ ގޮތުގައި ހައިސް ކްރެޑިޓް ދިނުމަށް މަސައްކަތްކުރެވި ގެންދެވުނު، ރާއްޖޭގެ މަސްވެރިކަމާއި ތަރައްޤީކުރުމުގައި ހަމަޖެހިފައިވާ ތަރައްޤީގެ މަޝްރޫޢުތަކުގައި ބައިވެ

ބެހެއްޓުނު. ރާއްޖެތެރޭގެ ރަށްރަށުގައި [illegible] ބަހައްޓައި، އެތަންތަނުން [illegible] ލިބޭގޮތް ހަމަޖެއްސުނުން. ރާއްޖެތެރޭގެ އިތުރު 2 އަތޮޅެއްގައި ތައުލީމީ މަރުކަޒު ހުޅުވާ، އަދިއިތުރު 4 އަތޮޅެއްގައި [illegible] ބިނާކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރެވުނު. އަދި މީގެއިތުރަށް ބައެއް ރަށްރަށުގައި [illegible] [illegible] ހުއްޓުނު. [illegible] އުފައްދައިގެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފަށައި ގެންދެވުނު. [illegible] [illegible] [illegible] އަތޮޅުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] ދިނުމުގައި [illegible]. މުސްތަޤްބަލުގައި [illegible] އަދިވެސް އިތުރު [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] ވަނަ އަހަރު 1981 ފަށައިން، [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] 1981 ވަނަ އަހަރަކީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

1982 ވަނަ އަހަރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]! [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1982 ވަނަ އަހަރަކީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] ރާއްޖޭގެ [illegible] މަސައްކަތް [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]! [illegible] [illegible] 82% [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 21%

އާއެއްވަރު އަދަދެއް. މިހެންކަމުން ރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދީ ހަރަކާތްތަކަށް ބިނާކުރެވިފައިވާ ވަސީލަތް ގައި ހިނގުމުންދާ ކަންތައްތަކުން ވަރަށްބޮޑަށް އަސަރުކުރާފަދަ ގޮތަކަށްއޮތް އިޤްތިޞާދެއްކަމު އެއް. އެހެންކަމާ އެކުވެސް 1981 ވަނައަހަރުގެ ތެރޭގައި ރާއްޖެއަށް އެތެރެކުރެވުނު މުދަލުގެ ތެރެއިން، ކާނާގެބާވަތްތަކުގެ އަގު އަދި ތެލުގެ އަގުވެސް ބޮޑުވެފައިވާތީ ހަމައެކަނި، ރާއްޖޭގެ ތެރޭގެ ދަރަނިން ތަކެތި ބޭނުންކުރުން އިންޖީނުތަކާއި ވިޔަފާރިކުރާ ކަންކަމުގެ އަގުތަކަށް ބޮޑު އަސަރުކޮށްފައިވާނެއެވެ. އަދި 1981 ވަނަ އަހަރު ބޮޑުވި ރާއްޖޭގެ ބޭރުގެ ފައިސާގެ ދަރަނިން ވަރަށްގިނަ މިންވަރެއް އެކަށީގެންވާ ފައިދާތަކެއް ލިބުމުން، ރާއްޖޭގައި ހުރި ތަކެއްޗާއި ޚިދުމަތްތަކުގެ އަގުތައް ދަށްވެފައިވާނެއެވެ. ނަމަވެސް ފަތުރުވެރިކަމުގެ ދާއިރާއިން ވެސް، ރާއްޖޭގައި ހުރި ތަކެތީގެ އަގުތައް ބޮޑުވެގެން ދިޔަކަމުގެ ސަބަބުތައް އިތުރުވެފައިވާ ކަމެވެ. ރާއްޖޭގައި އިތުރު ފަތުރުވެރިން ދާއިރާތަކުން ލިބުނު ފައިސާއެވެ. ކަންތައްތަކުގެ އެކިއެކި ބާވަތްތަކުން އެކަށީގެންވާ ފައިސާ ހިނގާފައިވާ ސަބަބުތަކުން އޭގެ ބާވަތްތަކުން ފަތުރުވެރިން އެދިވަޑައިގަތުން ކުރިއަރާ ގޮތަށް ހިނގައިދިޔުމުން. މިހިސާބު 1981 ވަނައަހަރުގެ އިތުރުކަމާ-ޖޭގެ އިޤްތިޞާދު ކުރިއަރަން ގެނދިޔުމުގެ ޖަގަހަ އެފެދިގެންދިޔަ ގޮތުން ސަބަބުތަކުގެ ހުރި ތެރެއިން އެކިއެކި ބާވަތްތަކުގެ ތަކެތި ދަށްކަމުން. މިގޮތުން ގޮތުގެ ބަދަލު 17.1 މިންވަރުން ދަށްވީއެވެ.

އަޅުގަނޑުމެންގެ ރާއްޖޭގައިވެސް، މުޅިން ހުޅުވާލާފައިވާ އިޤްތިޞާދެއްކަމެވެ. އޭގެސަބަބުން އެކަށީގެންވާ ފައިދާތަކެއް ލިބުމުން. ނަމަވެސް ކުރިންނުދޭ ފަދައިން، ބައެއް އެހެން ޤައުމުތަކުގައި މަސައްކަތްތަކާއި ކަންކަމާއި ކުރިމަތިވުން އަޅުގަނޑުމެންގެ އިޤްތިޞާދަށް ވަރަށްބޮޑަށް އަސަރުކުރެވެއެވެ. ކަންމިހެން ހުރުމާއެކު، ރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީއަށްޓަކާ ބޭނުމަށް-ހުރި ހަރަދުތަކާއި، އެކިއެކި ޤައުމުތަކުން ވަރަށްގިނަ އެހީތަކެއް ލިބިގެންދިޔަ ތަކެތި ލިބެމުން. ކަމަށް. މިސަބަބުތަކާއި 1982 ވަނައަހަރުން ސަބަބުތަކުގެ އެހީތެރިކަމުން ލިބުނު ފައިސާއިން ބަޖެޓް ވަނީ ޚަރަދުކުރެވުން އެކި ފިހާރަތަކުން ވަރަށްބޮޑަށް އިތުރުވެ، 1982 ގައި މުބާރާތުގެ ލިބުނު ފައިސާގެ ޢާއްމުކޮށް ގެނެސްދެވުނު ކަންކަމުގެ ތެރެއިންވެއެވެ.

1982 ވަނައަހަރުން ހަރަދާ ބަޖެޓް ހަރަދުގެ ޚިދުމަތްތައް، ޖުމްލަ ޑޮލަރުން ދޮން ޑިމާންޑް ވަނީ 13.1، 532، 61 ރުފިޔާ ޖުމްލަ މިހިސާބު އަހަރަށް ފެންވަރުވެފައި

ބަޖެޓް ޚަރަދުގެ ސަތޭކައަކުން 25% އިތުރު އަދަދެއް. 1982 ވަނަ އަހަރުގެ ބަޖެޓް ޚަރަދު ބެހިގެންވާ [illegible]، [illegible] ސަތޭކައަކުން [illegible] [illegible] މިދަންނަވާލަމެވެ.

	ރުފިޔާ		ޕަރސެންޓް
މުވައްޒަފުންނަށް ހިނގާ ޚަރަދު	26،052،313	އެއީ ބަޖެޓްގެ ސަތޭކައަކުން	42.3
ޕެންޝަނާއި، އެހެންގޮތްގޮތުން			
މުވައްޒަފުންނަށްދޭ ފައިސާ	1،781،615	"	2.9
ދަތުރު ޚަރަދު	3،074،618	"	5.0
އޯޑޭތަކެތި	9،305،153	"	15.1
މަރާމާތުކުރާ ބެލެހެއްޓުން	2،616،499	"	4.3
ތަކެތި އުފުލުމާއި މުވާސަލާތާއި			
ބޭނުންކުރެވޭ ޚިދުމަތުގެ އަގު	8،812،080	"	14.3
ޚިދުމަތުގެ އަގާއި ފައިދާ	2،299،090	"	3.8
ސަރުކާރުންދޭ އެހީއާއި އިޝްތިހާރު	3،335،053	"	5.4
އަގުބޮޑުތަކެއްޗާއި [illegible]			
ޚަރަދާއި ކުރެވޭ އިމާރާތް	3،945،910	"	6.4
ލޯން އަބުރާދެއްކުމަށް	196،500	"	0.3
އިޤްތިޞާދީ ފައިދާއަށްޓަކައި			
ކުރާ ޚަރަދު	113،300	"	0.2
ޖުމްލަ:	61،532،131		100

މިޚަރަދުތައް ސަރުކާރުގެ އެކިއެކި އޮފީސްތަކަން ވަކިވަކިން ލަފާކޮށް ފައިވާ ގޮތް މި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

އަދި އޭގެ އިތުރުން ބޭނުންވެދާން ކަމަށްޓަކައި، ވަރަށްގިނަ އެހެން ތަފުސީލްތައް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1980 ވަނަ [illegible] ޚަރަދާ 1982 އަށް ލަފާކުރާ ބަޖެޓުގެ ޖުމްލަ [illegible] [illegible] ސަތޭކައަކުން [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]، އަދި 1980 ވަނަ އަހަރު ދައުލަތުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] އެފަދައިން 1971ން 1980ށް، ވޭތުވެދިޔަ 10 އަހަރު ދުވަހުގެ މުއްދަތުގައި ދައުލަތުން ލިބުނު އާމްދަނީއާ ކުރެވުނު ޚަރަދު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަދި [illegible]. އާދެ! [illegible]-[illegible] [illegible].

އާދެ! 1982 ވަނަ އަހަރަކީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] 16.7% [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 13% [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 2.6% [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ([illegible] [illegible]) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1% [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 8.6% [illegible] [illegible] 3.9% [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 1982 ވަނަ އަހަރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

މިގޮތުން ޚަރަދު ހިނގާނެކަމަށް 1982 ވަނައަހަރަށް [illegible] އެންމެބޮޑެތި މަޝްރޫޢުތަކަކީ
އަދިވެސް އެއަރޕޯޓާ މާލެއާ [illegible] [illegible] މަޝްރޫޢުތަކާ، މަސްވެރިކަން ތަރައްޤީ
ކުރުމާ، [illegible] [illegible]، [illegible] ތަރައްޤީކުރުމުގެ މަޝްރޫޢާ، ސަރުކާރުން
ބޭނުންވާ ތަންތަން އިމާރާތްކުރުމާ، މިކަންކަމެވެ.

1982 ވަނައަހަރު ސަރުކާރުގެ އާމްދަނީ އަށް [illegible] [illegible] ކުރެވޭ،
77.1 މިލިއަން ރުފިޔާ ވީއާ، މިޢަދަދުން [illegible] ގޮތުގައި 1982 ވަނަ އަހަރު،
ސަރުކާރަށްލިބޭ އާމްދަނީއަށްވުރެ ސަރުކާރުން ކުރަންޖެހޭ ޚަރަދު [illegible] ވަރަކުން އިތުރުވުން
އެކަށީގެންވޭ. އެހެން ނަމަވެސް، ފާއިތުވި ދެއަހަރު ކަންތައްތައް ހިނގާފައިވާ ގޮތުން
ބަލާއިރު 1982 ވަނަ އަހަރު ނިމޭއިރު، [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible].

އާދެ! ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓް [illegible] މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅާއިރު ސަރުކާރުގެ
[illegible] ބަޖެޓުގެ [illegible] [illegible] ބަޖެޓް [illegible]، ބޭރުގެ [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible]، ސަރުކާރުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible].

އާދެ! ރާއްޖެއަށް ބޭނުންވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބޭނުން
[illegible] ބޭރުގެ އެހީއާ [illegible] ސަރުކާރުން [illegible] [illegible] [illegible]،
ރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީއަށް [illegible] އެހީއާ [illegible]، ސަރުކާރުގެ [illegible] [illegible] [illegible]
1976 ވަނަ އަހަރުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ކަންތައް ތަރައްޤީކުރަން [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] ރާއްޖޭގެ ތަރައްޤީ
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]، ކުވެއިތުފަންޑު، ސައުދީފަންޑު، އަބޫދާބީފަންޑު. އިސްލާމިކް
ޑިވެލޮޕްމަންޓް ބޭންކް، އިންޓަރނޭޝަނަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓް އެސޯސިއޭޝަން [illegible] ހިމެނޭ.
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:

[illegible] [illegible] 20.2 މިލިއަން ޑޮލަރު

[illegible] [illegible] [illegible] 2.6 މިލިއަން ޑޮލަރު

ގަސްވެރިކަން ކުރިއަރުވުމަށް	2.5	މިލިއަން ޑޮލަރު
ޓެލެކޮމިއުނިކޭޝަނަށް	1.1	"
އާދެ! ޖުމަލަ.	26.4	"

މިސަރުކަމަށް ދިބެލިވެސް ވަރަށްކުޑު ސަރވިސް ޗާޖާއެކު، ދިގު މުއްދަތެއްގެ ލޯނުގައި އަސްބާބާ ދައްކާގޮތަށް އެހެނިހެން ގައުމުތަކުން ލިބެމުންދާ ލޯނުތަކުގެ ބޭނުންތަކަށް އަލުން ބެލުމަށް ދިނުމުގެ ބޭނުންވެގެން ފަހުމަކަނެއް ނުލިބެ.

މިއާއެކު ރާއްޖޭގެ ބޯޓުލަރަކު ދުއްވުމުގެ މަސައްކަތް ތަރައްޤީ ކުރަމުންދަކައި އިތުރު ބޯޓުގަތުމަށް ކުރަމުންދާ ދުވަސްތަކުގައި ބޭރުގެ ޔޫރަޕުގެ ފަރާތްތަކުން ، އިސްލާމިކް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ބޭންކުން، ކުވެއިތު ބޭންކުން ދިވެހިރާއްޖެ މިސަރުކަމަށް ދެއްކުމުގައި އަދި ކުރީގައި ޖިހާޒުތަކުގެ ބޭނުންތަކަށް، ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތުގެ މަތިންދަނީ ލިބިފައި ދެއްކުމަށް.

ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓު ހަރުމުދަލު އަދުގަނޑުވެރިކަމުގެ ގޮތުގައި އަމިއްލަ މިނަވަރުގެ ބަޖެޓު ވަރަށްބޮޑު ޚަރަދުތަކާ އަމިއްލަ ތަކެތިއަށް ބަޖެޓު އެންމެބޮޑު އެއްޗެއް ގޮތުން ކާޑުކަރު ޕާކުތަކުގައި އެހީލިބުނު ގުޅުގެ ބަޖެޓު ސަރުކާރުގެ ބަޖެޓު ކަމަކީ ބަލަހައްޓާ ތިމާވެށި ފަހުން އެހީވެދެވުމަށް ޕާކުތަކަށް ގެންދާނަމަ، އަޅުގަނޑުމެންގެ ކުރިއަށް އިންތިޒާމު ގަސްތެއް.

ކުރުގެ ޤުދުރަތުގެ ސަރުކާރު ގަސައްކަތް ކުރަނީ ކުރެވޭ ހިސާބަށް އެހީވާ ގޮތަށް ހަދާ ކަމަށް ބަލަން ޖަމާކުރެވޭ. ދަރަނިވެރިކަމުގެ ތިރީގައި ދިވެހިރާއްޖެ ވަރުގަދަކޮށް ގެނެސްދެވޭ އިޤްތިޞާދީ ގޮތުން، ޢާއިލީގޮތުން ރަށަށް ކުރިއަށް، އަދި ބައިނަލްއަޤްވާމީ ބޮޑު ގޮތުން ބޭނުންކޮށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ބަޖެޓް ދަރަނި ދައްކާދޭން ވަނީ މިގޮތުން ސަރުކާރު ހިނގާ ދަރަނިވެރިކަމުގެ ބަޖެޓު ޤާނޫނީ ގޮތުން އަދި ޢާއިލީގޮތުން ދިނުމަށް ކުރާ ކަމެއްގެ ޚަރަދު އިތުރު ކުރުމަށް. ދަރަނިވެރިކަމުގެ ފުރިހަމަ ސަރުކާރަށް ދަނޑުވެރިކަމަށް ކަމެއް ކުރަން ބަޖެޓު ދަރަނިވެރިކަމުގެ ތެރެއިން، ދަރަނިވެރިކަމުގެ އިޤްތިޞާދީ އަދި އިދާރީގޮތުން ކުރިއަށް ގެންދާ ސަރުކާރު ބަޖެޓުގެ ހުރިހާ ސަރުކާރުގެ، ސަރުކާރުތަކުން ބަޖެޓުތަކަށް ބޮޑު ގޮތުގައި ކުރިއަށް ގެނައުމަށް ބަދަލު އަދި

ކުރާ ސަރުކާރުތަކުން ވާނޫކަމުގައި އަޅުގަނޑު ނުދެކެން. ޤައުމުގެ އިޖްތިމާޢީ އަދި އިޤްތިޞާދީ ހާލަތު ތަރައްޤީކުރެވޭނީ އެޤައުމެއްގެ ރައްޔިތުންގެ އެއްބާރުލުމާ .. ގުޅިގެން ޝާމިލުވެގެން. ތަރައްޤީއަށް ރައްޔިތުންގެ ޤިޔާދާ އަތްތަވާރުން، ރައްޔިތުންނަށްވެސް އެ ވަސީލަތްތަކުގައި ޤުރުބާނުވެގެން ކުރަމުންދާ އެދިގަތާ އެކަށީގެންވާ މިންވަރަކުން ހިއްސާ ވެގެން.

އަޅުގަނޑުމެންގެ ރާއްޖެއަށް ވަރަށްކުޑަކުޑަ ޤައުމެއް އަޅުގަނޑުމެން ކުރައްވަމުން ޖަކާއި ކުރަންޖެހޭ ހުރި، ވަކިވެސް ނަމަވެސް ދިވެހިންނަކީ ހިތްވަރުގަދަ ޤުރުބާނީވާ ކުރުބައެއް. ބޭރުގެ އިޤްތިޞާދީ ވާހަކުން ރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދު ހިނގަމުންދާ ގޮތާމެދު ތާރީޚުގައިވާތަން މިޒަމާނުގެ އަޅުގަނޑު ދަރަޖަތަކުގެ ބަޔަކު ހިސާބުގައި ދިވެހިން އޭގެ ނަމޫނާތަކުން ބަލައިގަނެ ބާއްވާލުމުގައިވެސް އެދިގެން ގޮތެއް ކުރާ.

އާދޭ! އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކަ ނިންމާލާނީ، އަޅުގަނޑުގެ މިބަޔާނަކީ ރާއްޖޭގެ ރައްޔިތުންގެ މަޤްޞަދުގެ ތާރީޚުގައި ބަޖެޓާ ގުޅޭގޮތުން އިންތިޒާމުކުރެވިފައިވާ މިގޮތުންނެވެ ބަޔާން ކަން ހިންގާންޖެހޭގޮތުން އަދި އަޅުގަނޑުގެ މިބަޔާނުން ބަޖެޓްބަޔާނުން މަޖިލިސްގެ ހުށަހަޅާ ތިބި ގުޅޭބަޔަކުން ހުރިތަކެއް ބަޔާނުގެ ފާހަގަ ކުރެވޭނެ ގޮތްތަކެއް އެއްކޮށް ޝާމިލުކޮށް ދީފައި ހުންނާނެ ކަމުގައި އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަމުން.

އަޅުގަނޑު އެދެނީ ދިވެހިރާއްޖެއަށް އަދުލުވެރި ތަނަވަސް މާދަމާއެއް ސަރުކާރުން ރާވާރާވާނުން ހިންގާ ޤައުމުގެ ތަރައްޤީގެ މަސައްކަތުގައި ޤައުމީ އިޖްތިމާޢީ އަދި އިޤްތިޞާދީ، ފުރުޞަތު އަދާކުރުމަށްޓަކައި ލިބިދެއްވުމެވެ.

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته

---

20 ޑިސެމްބަރ 1981 މ

23 ޞަފަރ 1402 ހ

މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ.

1982 ވަނަ ލަފާކުރި ބަޖެޓް ހަރަދު

	1980 ޖޫން ހިސާބު	1980 ޑިސެމްބަރު ހަރަދު	1981 ވަނަ ފާސްކުރި	1982 ވަނަ ލަފާކުރި
ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީސް	24,742	7,686,463	2,065,782	3,250,200
މަޖިލިހާގެ	854	2,656,951	3,492,873	3,996,467
ސ. ވަޒީރު / އާ. ވަޒީރު ޑިޕާޓްމަންޓް.	-	302,975	484,570	-
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އިދާރާ	177	319,728	354,056	356,655
އޮޑިޓް އޮފީސް	2,663	203,723	319,957	366,468
މިނިސްޓްރީ އޮފް ހޯމް އެފެއާޒް	615	754,360	501,313	557,519
މިނިސްޓްރީ އޮފް ޖަސްޓިސް	175	114,642	201,869	490,888
މިނިސްޓްރީ އޮފް ޑިފެންސް އެންޑް ނޭޝަނަލް ސެކިއުރިޓީ	2,759,416	-	534,029	724,047
[illegible]	-	173,359	378,896	628,950
[illegible]	36,631	1,943,509	1,150,696	-
[illegible]	-	-	-	40,986
[illegible]	431	69,833	199,775	210,229
މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިނޭންސް	2,411,815	667,534	530,239	2,107,021
ޓްރެޜަރީ ބިލްތައް	96,311	46,340	78,121	1,781,750
ކަސްޓަމްސް	12,560,258	706,510	952,739	1,220,663
[illegible]	942	182,350	103,987	-
[illegible]	217	856,479	795,698	-
[illegible]	168,626	7,084,192	763,045	1,022,369
[illegible]	-	141,347	201,823	204,335
[illegible]	27,622	257,132	525,396	526,903
[illegible]	182,448	734,510	884,783	1,171,821
[illegible]	49,177	612,043	552,068	723,945
[illegible]	756	45,443	53,814	57,007
[illegible]	80,526	255,708	298,097	280,164

	1980 [illegible]	1980 [illegible]	1981 [illegible]	1982 [illegible]
[illegible] ޑިވިޜަން	3,662	311,516	159,887	162,593
ސްޕޯޓްސް ޑިވިޜަން	5,598	246,950	305,211	358,163
ޕަބްލިކް [illegible] ޑިވިޜަން	78,143	534,259	822,806	869,617
[illegible]	2,579	40,075	65,054	63,077
[illegible] ޑިވިޜަން	1,449	2,036,004	2,046,382	2,415,474
[illegible] ޑިވިޜަން	549	73,633	69,109	88,296
[illegible] ޑިވިޜަން	2,994	347,413	397,750	522,690
ޕޯސްޓް އޮފީސް	210,522	428,957	453,898	431,791
[illegible]	-	254,723	264,662	410,791
މިނިސްޓްރީ އޮފް [illegible]	2,080	1,202,370	324,978	440,500
" / [illegible] 1	126	56,367	77,911	81,843
" / [illegible] 2	89	47,038	64,030	64,917
" / [illegible] 3	150	48,474	62,166	68,213
" / [illegible] 4	24,247	57,948	82,297	83,589
" / [illegible] 5	1,863	64,705	86,587	92,178
" / [illegible] 6	52	60,917	90,912	99,998
" / [illegible] 7	102	53,250	65,281	71,199
" / [illegible] 8	18,387	52,494	75,502	76,289
މިނިސްޓްރީ އޮފް ހެލްތް	2,762	606,388	672,980	604,492
ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ޕަބްލިކް ހެލްތް	-	-	920,800	1,169,219
[illegible] ކޮންޓްރޯލް ޕްރޮގްރާމް	506	109,234	154,767	165,232
ގަވަރމަންޓް ހޮސްޕިޓަލް	180,283	1,749,330	2,099,410	2,514,649
އެލައިޑް ހެލްތް ސަރވިސަސް ޓްރޭނިންގ ސެންޓަރ	39	220,057	122,821	144,168
[illegible]	1,072	262,229	284,052	513,295
[illegible]	-	-	120,428	163,129
ޕަބްލިކް ހެލްތް ޑިވިޜަން	4,351	350,417	-	-
[illegible] ޑިވިޜަން	825	237,099	-	-
މިނިސްޓްރީ އޮފް [illegible]	15,578	924,614	919,782	1,335,592
ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް އިމިގްރޭޝަން އެންޑް އެމިގްރޭޝަން	169,477	232,558	164,846	290,393
[illegible]	-	109,681	173,405	203,496
[illegible]	-	301,327	238,979	343,533
މިނިސްޓްރީ އޮފް [illegible]	76,031	6,389,835	6,839,234	7,983,105

	1979 ވަނަ ޚަރަދު	1980 ވަނަ އަހަރުގެ ޚަރަދު	1981 އަށް ލަފާކުރި	1982 އަށް ލަފާކުރާ
ވުޒާރާތްތައް	2,265	36,448	64,257	68,440
މިނިސްޓްރީ އޮފް [illegible]	348,252	372,843	358,287	590,677
މިނިސްޓްރީ އޮފް ފިޝަރީޒް	8,240	522,406	381,663	1,236,423
ފިޝަރީޒް ޑިވެލޮޕްމަންޓް [illegible]	159	369,587	136,098	373,504
މިނިސްޓްރީ އޮފް ޕްރޮވިންޝަލް އެފެއާޒް	73,496	2,019,152	598,124	685,826
ނޯތު ރީޖަނަލް އޮފީސް	1,966	1,271,357	1,303,003	1,364,734
ސައުތު ރީޖަނަލް އޮފީސް	410	1,382,363	1,297,864	1,407,052
މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓް [illegible]	1,055,156	398,881	383,614	760,190
ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް [illegible]	1,504,842	2,294,193	1,639,994	2,946,785
މިނިސްޓްރީ އޮފް އެޑިއުކޭޝަން	1,354	1,094,192	1,323,337	1,547,345
މަޖީދިއްޔާ ސްކޫލް	328	774,695	1,279,649	2,301,547
އަމީނިއްޔާ ސްކޫލް	1,423	696,644	1,095,172	2,109,273
އިސްކަންދަރު ސްކޫލް	1,955	678,672	1,225,894	1,996,768
[illegible]	517	931,976	694,704	1,136,617
[illegible]	-	95,638	161,546	404,050
[illegible]	-	253,498	313,302	763,050
[illegible]	249	180,523	231,905	289,942
[illegible]	-	57,460	-	-
[illegible]		50,284	-	-
[illegible]	6,059,525	-	-	-
[illegible]	4,126,303	-	-	-
[illegible]	258,512	-	-	-
[illegible]	12,255,721	-	-	-
[illegible]:				
[illegible]	2,130,079	-	-	-
[illegible]	11,455,723	-	-	-
	58,494,393	56,795,860	46,989,366	61,532,131
[illegible]	961,217			
[illegible]			2,213,415	
	59,455,610	56,795,860	49,202,781	61,532,131

ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ފިނޭންސް
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ.

1980 ވަނަ އަހަރުގެ ޚަރަދާއި، 1982 އަހަރަށް ލަފާކުރާ ބަޖެޓުގެ ޖުމްލަ ހިސާބު

(ފިނޭންސް ޑިޕާޓްމަންޓު)

	1980 ވަނަ އަހަރުގެ ޚަރަދު		1982 އަހަރަށް ލަފާކުރި ޚަރަދު	
	%	ރުފިޔާ	%	ރުފިޔާ
ރިކަރަންޓް ޚަރަދު	69.4	39,440,246	93.1	57,276,421
ކެޕިޓަލް ޚަރަދު	30.6	17,355,614	6.9	4,255,710
މުޅި ޖުމްލަ	100	56,795,860	100	61,532,131
ރިކަރަންޓް ޚަރަދު				
1. މުވައްޒަފުންނަށް ހިނގާ ޚަރަދު	26.8	15,208,369	42.3	26,052,313
2. ޕެންޝަނާއި ދިރިއުޅުމަށް މުވައްޒަފުންނާއި އެނޫން މީހުންނަށް ދެވޭ އެހީތެރިކަމާއި ފައިސާ	2.7	1,504,093	2.9	1,781,615
3. ދަތުރު ޚަރަދު	4.0	2,288,540	5.0	3,074,618
4. ސާމާނު ގަތުން	11.6	6,608,424	15.1	9,305,153
5. ގެދޮރުގެ ކުލިއާއި ބަލަހައްޓުން	4.1	2,330,880	4.3	2,616,499
6. ދަށުގެ އިދާރާތަކުގެ މުވައްސަސާތަކުގެ ބޭނުން ކުރާ ހިންގުމުގެ ޚަރަދު	11.4	6,469,552	14.3	8,812,080
7. ހިންގުމުގެ ޚަރަދާއި ފައިދާއާއި ބަދަލު	1.4	812,383	3.8	2,299,090
8. ސަރުކާރުން ދައްކާ އިނާމާއި ދީނީ ކަންކަމާއި އެހެނިހެން	7.4	4,218,005	5.4	3,335,053
ޖުމްލަ	69.4	39,440,246	93.1	57,276,421
ކެޕިޓަލް ޚަރަދު				
9. ކުރު މުއްދަތުގެ ތަރައްޤީގެ ބިނާކުރުން ހިނގާ ޚަރަދާއި ސާމާނު ގަތުމުގެ ޚަރަދު	28.5	16,156,099	6.4	3,945,910
10. ބިން އަތުލުމާއި ގެދޮރުތަކުން	-	-	0.3	196,500
11. އިންވެސްޓްމަންޓު ފައިދާއަށް ކުރާ ޚަރަދު	2.1	1,199,515	0.2	113,300
ޖުމްލަ	30.6	17,355,614	6.9	4,255,710

1- މުވައްޒަފުންނަށް ހިނގާ ޚަރަދު

	1980 ގެ ހަޤީޤީ ޚަރަދު		1982 އަށް ލަފާކުރާ ޚަރަދު	
	%	ރުފިޔާ	%	ރުފިޔާ
1.01 މުސާރައާއި އުޖޫރަ.	23.9	13,579,094	36.6	22,513,408
1.02 މުވައްޒަފުންނަށް ދޭ [illegible]	0.4	245,758	0.8	490,249
1.03 އިތުރުގަޑީގައި މަސައްކަތަށް ދޭ ފައިސާ.	0.0	12,027	0.0	18,800
1.04 [illegible] ދޭ ފައިސާ.	0.1	54,790	0.2	117,478
1.05 ޚާއްސަ ގޮތްގޮތުން މުވައްޒަފުންނަށް ދޭ ފައިސާ.	0.8	430,518	1.2	739,509
1.06 އެހެނިހެން ގޮތްގޮތުން ދޭ ފައިސާ.	1.6	886,182	3.5	2,172,869
ޖުމްލަ.	26.3	15,208,369	42.3	26,052,313

2- ޕެންޝަނާއި ދުވަސްވީ މުވައްޒަފުންނާއި އަދި އެހެނިހެން ގޮތްގޮތުން ދައުލަތުން ދޭ ފައިސާ

	%	ރުފިޔާ	%	ރުފިޔާ
2.01 ޕެންޝަނުގެ ފައިސާ	2.5	1,398,750	2.7	1,648,727
2.02 ދައުލަތުން ވަކި [illegible] ދޭ ފައިސާ.	0.2	105,343	0.2	132,888
ޖުމްލަ	2.7	1,504,093	2.9	1,781,615

3- ދަތުރު ޚަރަދު

	%	ރުފިޔާ	%	ރުފިޔާ
3.01 ރާއްޖޭގެ ތެރެއަށް ކުރާ ދަތުރު.	1.6	936,427	1.8	1,094,544
3.02 ރާއްޖެއިން ބޭރަށް ކުރާ ދަތުރު.	1.7	977,614	2.0	1,240,552
3.03 ބޭރު ފަރާތްތަކަށް ދެވޭ ދަތުރު.	0.2	117,297	0.3	174,340
3.04 އެހެނިހެން ދަތުރު.	0.5	257,202	0.9	565,182
ޖުމްލަ	4.0	2,288,540	5.0	3,074,618

4- ސަޕްލައިޒް

	%	ރުފިޔާ	%	ރުފިޔާ
4.01 ލިޔެކިޔުމަށް ބޭނުންވާ ތަކެތި.	1.6	912,677	1.7	1,054,752
4.02 [illegible] ތަކެތި.	2.4	1,354,365	3.3	2,041,659
4.03 އިލެކްޓްރިކް [illegible] ތަކެތި.	0.2	81,849	0.3	159,034
4.04 އިމާރާތް ކުރުމަށް ބޭނުންވާ ސަޕްލައިޒް.	0.1	56,734	0.0	13,200
4.05 މުވައްޒަފުންނަށް ބޭސް [illegible] ސަޕްލައިޒް.	0.3	172,629	0.4	242,950
4.06 [illegible]	3.9	2,228,319	5.6	3,474,171
4.07 [illegible] ސަޕްލައިޒް.	0.6	367,929	0.9	556,188
4.08 އެހެނިހެން ގޮތްގޮތުން ސަޕްލައިޒް.	2.5	1,433,922	2.9	1,763,199
ޖުމްލަ	11.6	6,608,424	15.1	9,305,153

	1980 ގައި ހިނގި ޚަރަދު		1982 އަށް [illegible] ޚަރަދު	
	%	ރުފިޔާ	%	ރުފިޔާ
5- ދަތުރުފަތުރާއި ބެލެހެއްޓުން				
5.01 [illegible] ޚަރަދު.	2.2	1,270,752	2,1	1,282,265
5.02 [illegible] ޚަރަދު.	0.1	47,174	0.2	130,855
5.03 އެއްގަމުގައި ދުއްވާ ތަކެތީގެ ޚަރަދު.	0.7	379,500	0.8	460,436
5.04 ކަނޑުގައި ދުއްވާ ތަކެތީގެ ޚަރަދު.	0.8	476,067	0.7	403,000
5.05 މަތިންދާބޯޓުގެ ޚަރަދު.	0.1	30,675	0.2	150,000
5.06 ފަތުރުވެރިކަމުގެ ޚަރަދު.	0.1	48,906	0.2	118,349
5.07 އެހެނިހެން ތަކެތީގެ ޚަރަދު	0.1	77,306	0.1	71,594
ޖުމްލަ	4.1	2,330,880	4.3	2,616,499
6- [illegible] ޚިދުމަތުގެ ޚަރަދު				
6.01 [illegible] ޚަރަދު.	1.9	1,053,446	0.3	214,621
6.02 [illegible] ޚަރަދު.	0.5	290,714	0.7	413,589
6.03 [illegible] ޚަރަދު.	0.5	254,307	0.5	283,402
6.04 [illegible] ޚަރަދު.	2.3	1,317,720	4.7	2,876,009
6.05 [illegible] ތަކެތީގެ ކުލި.	1.4	805,968	4.2	2,580,556
6.06 [illegible] ޚަރަދު.	1.1	643,883	0.7	454,448
6.07 [illegible] ޚަރަދު.	-	-	0.0	3,300
6.08 [illegible] ތަކެތި.	0.3	150,649	0.4	263,350
6.09 އެހެނިހެން ޚިދުމަތުގެ ޚަރަދު.	3.4	1,952,865	2.8	1,722,805
ޖުމްލަ	11.4	6,469,552	14.3	8,812,080
7- ޚިދުމަތުގެ ޚަރަދުގައި [illegible]				
7.01 ޚިދުމަތުގެ ޚަރަދު ([illegible]).	0.0	260	2.5	1,500,000
7.03 ޚިދުމަތުގެ ޚަރަދު ([illegible]).	1.4	812,123	1.3	799,090
ޖުމްލަ	1.4	812,383	3.8	2,299,090

	1980 ގައި ހިނގި ޚަރަދު		1982 އަށް ލަފާކުރި ޚަރަދު	
	%	ރުފިޔާ	%	ރުފިޔާ
8- ސަރުކާރުންދޭ އެހީއާއި އިޝްތިރާކު އަދި ސަބްސިޑީ				
8.01 ސަބްސިޑީ (ތަކެތި ނުވަތަ ޚިދުމަތް އަގުހެޔޮކޮށް ލިބިދިނުމަށްޓަކައި ޚަރަދުކުރާ ފައިސާ) .	2.2	1,267,873	0.0	1,500
8.02 ނިކަމެތިންގެ [illegible] ދޭ ފައިސާ .	0.2	125,212	0.3	173,000
8.03 އަމިއްލަ ފަރާތްތަކަށްދޭ އެހީގެ ފައިސާ .	0.7	386,274	0.4	278,000
8.06 ބޭރުގެ އެހީއާއި ޖަމާއަތްތަކާއި ތަންތަނުގެ [illegible] ފައިސާ .	1.4	808,507	1.8	1,100,557
8.07 ގުދުރަތީ ގޮތުން ލިބޭ ގެއްލުންތަކުގައި އެހީގެ ގޮތުގައި ދޭ ފައިސާއާއި އިނާމުގެ ގޮތުގައި ދޭ ފައިސާ .	0.1	62,262	0.6	375,985
8.08 ސަރުކާރާއި [illegible] ނުވަތަ [illegible] ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގައި ދޭ ފައިސާ (ސަރުކާރުގެ [illegible])	0.1	55,679	0.0	2,000
8.09 އަމިއްލަ ފަރާތްތަކަށް [illegible] ގެއްލުމުގެ ބަދަލުގައި [illegible] ދޭ ފައިސާ .	0.0	4,019	0.3	181,500
8.10 [illegible] ދޭ އެހީގެ ފައިސާ .	2.7	1,508,179	2.0	1,222,511
ޖުމުލަ	7.4	4,218,005	5.4	3,335,053
9- [illegible]				
9.01 ފަރުނީޗަރު .	1.2	702,906	2.0	1,208,721
9.02 [illegible] އިކުއިޕްމަންޓް .	0.7	414,648	0.7	456,590
9.03 މެޝިނަރީ .	1.2	636,956	0.6	368,385
9.04 [illegible] ތަކެތި .	0.1	29,566	0.1	68,500
9.05 އެއްގަމުގައި ދުއްވާ ތަކެތި .	0.8	473,328	0.3	174,023
9.06 ކަނޑުގައި ދުއްވާ ތަކެތި .	1.1	646,713	0.2	153,500
9.08 އާލާތާއި މަސައްކަތަށް ބޭނުންކުރާ ސާމާނު .	0.1	47,505	0.1	39,614
9.10 ބިމާއި ހަރުމުދާ .	8.3	4,702,854	0.0	3,000
9.11 އިމާރާތާއި ގޭގެ އަދި ބިނާކުރުން .	9.4	5,317,002	2.2	1,380,011
9.12 މުވާސަލާތުގެ ތަކެތި	5.6	3,184,621	0.2	93,566
ޖުމުލަ	28.5	16,156,099	6.4	3,945,910
10. ލޯން އަނބުރާ ދެއްކުން				
10.02 މަދު މުއްދަތުގެ ލޯން .	-	-	0.3	196,500
ޖުމުލަ	-	-	0.3	196,500

11- އިޤްތިޞާދީ ފައިދާއަށްޓަކާ ކުރާ ޚަރަދު

	1980 ގައި ހިނގި ޚަރަދު		1981 އަށް ލަފާކުރި ޚަރަދު	
	%	ރުފިޔާ	%	ރުފިޔާ
11.03 ރާއްޖޭގެ އިޤްތިޞާދީ ފައިދާއަށްޓަކާ އެތެރެވެރިން ފައިދާ ނުލިބޭ ގޮތަށް ހިނގާ ކަންތައްތަކަށް ދިޔަ ފައިސާ.	0.3	426,708	0.1	60,000
11.05 ރާއްޖޭގެ އިންޝުއަރެންސްގައި ހިއްސާ ކުންފުނިތަކުގެ ކަންތައްތަކުގައި ބައިވެރިވުމަށް ގެންދާ ޚަރަދުކުރެވުނު.	1.3	765,239	-	-
11.06 އިޤްތިޞާދީ ތަރައްޤީގެ ކަންތައްތަކަށް ދިޔަ ހިސާބުން އެހެނިހެން ފައިސާ.	0.0	7,568	0.1	53,300
ޖުމްލަ.	2.1	1,199,515	0.2	113,300

ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް ފިނޭންސް
މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ.

1980 ވަނަ އަހަރު ދައުލަތަށް ލިބުނު އާމްދަނީ

ޖުމުލަ ހިސާބު

1- ކަރަންޓް އާމްދަނީ (2+3)	**45,058,277**
2- ފީއާއި ޚިދްމަތުގެ އަގަށްލިބޭ	**16,442,000**
ޚިދްމަތުގެ އަގު .	221,323
[illegible] ދުއްވާ [illegible] ފީއާއި ލައިސަންސް	158,732
ބޭރުގެ ވިޔަފާރިއާ ބެހިގެން ލިބޭ	
އިމްޕޯޓް ޑިއުޓީ .	11,341,637
އެކްސްޕޯޓް ޑިއުޓީ .	858,989
ޓޫރިސްޓް ބެޑްޓެކްސް އަދި އެއަރޕޯޓް ސަރވިސް ޗާޖް	3,632,450
ރެވެނިއު ސްޓޭމްޕް .	228,369
3- އެހެނިހެން އާމްދަނީ	**28,616,277**
ސަރުކާރުގެ ވިޔަފާރިއާއި އާއްމު ޚިދްމަތާބެހޭ ތަންތަނުން .	20,420,595
ތަކެތީގެ ކުއްޔާއި [illegible] ގޮތްގޮތުން .	1,093,823
ފީއާއި ސާރޗާޖް ، ތަކެތާއި ޚިދްމަތް .	6,322,483
ޖޫރިމަނާ .	277,563
އަމިއްލަ ފަރާތްތަކުން ހިލޭގޮތުގައި ލިބުނު	501,813
4- ކެޕިޓަލް އާމްދަނީ	**811,531**
ކެޕިޓަލް އެސެޓް ވިއްކައިގެން .	811,531
5- ޖުމްލަ އާމްދަނީ	**45,869,808**
6- ބޭރުގެ އެހީ (ކެޕިޓަލް އަދި ކަރަންޓް)	**13,585,802**

ހަރުމާލުގެ ގޮތުގައި ބޭނުން ކުރެވުނު ފައިސާ އާއިލާތަކަށް.	11,455,723
ލޯނުގެ ގޮތުގައި ބޭނުން ކުރެވުނު ފައިސާ.	2,130,070
7. ޖުމްލަ	59,455,610

1980 ވަނަ އަހަރު ދައުލަތަށް ލިބުނު އާމްދަނީގެ ބައިބައިގެ ތަފްސީލު

ކަރަންޓް އާމްދަނީ

ފީއާއި ޗާޖުތަކާއި އަގަށްލިބޭ، ޗާޖުތަކާއި އަދި

ވިޔަފާރި ކާޑު.	156,890
ވިޔަފާރި ރަޖިސްޓްރީ ކުރުން.	2,000
ކުންފުނި ރަޖިސްޓްރީކުރުމާއި އަހަރީ ފީ.	62,433
	221,323

މަގުމަތީގައި ދުއްވާ ތަކެތީގެ ފީއާއި ޚަރަދުން

ބައިސްކަލް ފީ	131,750
މަގުމަތީގައި ދުއްވާ އިންޖީނުހުރި ތަކެތީގެ ފީ	26,982
	158,732

ބޭރުގެ ވިޔަފާރިއާއި ބެހޭގޮތުން ލިބޭ

އިމްޕޯޓް ޑިއުޓީ	11,341,637
	11,341,637
އެކްސްޕޯޓް ޑިއުޓީ.	858,989
	858,989

ޕޯސްޓޭޖް ސްޓޭމްޕް އާއި ޓެލެފޯން ސަރވިސް ޗާޖު

ޕޯސްޓޭޖް ސްޓޭމްޕް.	2,759,416
ޓެލެފޯން ސަރވިސް ޗާޖު.	873,034
	3,632,450

ރެވެނިއު ސްޓޭމްޕް	228,869
	228,869

[illegible]

ޓޫރިޒަމް [illegible] .	71,271
[illegible] .	12,647
[illegible] .	40,292
[illegible] .	28,196
[illegible] .	55,405
[illegible] .	95,650
[illegible] .	748
[illegible] .	176,850
[illegible] .	4,126,588

[illegible] ޚިދުމަތް

[illegible] .	40,438
ޕާސްޕޯޓް .	38,590
[illegible] .	139,861
[illegible] .	62,642
[illegible] ,	346,243
[illegible] .	190,265
[illegible] .	535
ކަސްޓަމްސް ޚިދުމަތް .	155,768
ޓޫރިޒަމް ޚިދުމަތް .	109,189
[illegible] ޚިދުމަތް .	33,834
[illegible] .	1,750
[illegible] ޚިދުމަތް .	210
[illegible] ޚިދުމަތް .	3,089
[illegible] ޚިދުމަތް .	60,301
[illegible] .	1,205
[illegible] ޚިދުމަތް .	174,373
[illegible] ޚިދުމަތް .	8,101
[illegible] .	29,115
[illegible]	5,313
[illegible] .	199,104
[illegible] .	114,910
	6,322,483

[illegible]

ސަރުކާރުގެ ވިޔަފާރިއާއި ޚިދުމަތް [illegible] ލިބޭ ފައިދާ

ސްޓޭޓް ޓްރޭޑިންގ އޯގަނައިޒޭޝަން.	12,255,721
މޯލްޑިވްސް ޝިޕިންގ ލިމިޓެޑް.	4,126,303
އެމް. އެން. އޭ. ގެ ފައިދާ.	885,276
[illegible]	412,425
ޑިޕާޓްމަންޓް އޮފް އިލެކްޓްރިސިޓީ.	646,323
ޓެލެކޮމިއުނިކޭޝަންސް ޑިޕާޓްމަންޓް.	362,910
ޝިޕިންގ ޑިޕާޓްމަންޓް.	265,154
[illegible] ޑިވިޝަން.	60,151
[illegible] ޑިވިޝަން.	212,353
ޑިޕާޓްމަންޓް [illegible]	210,179
[illegible] ލިބޭ.	418,522
ޕޯސްޓޭޖް ސްޓޭމްޕް.	200,000
[illegible]	84,360
[illegible]	280,918
	20,420,595

[illegible] ލިބޭ

[illegible]	35,847
[illegible]	2,084
[illegible]	538,862
[illegible]	113,393
[illegible]	202,085
[illegible]	1,572
[illegible]	199,980
	1,093,823

[illegible] ލިބޭ

[illegible]	501,813
	501,813

19

ޖުރިމަނާ

ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ ޖުރިމަނާ.	215,503
ކަޑީފާރާއި ޖުރިމަނާ.	61,518
އެހެނިހެން ޖުރިމަނާ.	542
	277,563

ކޮމިޝަން އާމްދަނީ

ކޮމިޝަން އެސްޓޭމްޕް ވިއްކައިގެން.	811,531

ބޭރުގެ އެހީ

ހަދިޔާގެ ގޮތުގައި ލިބުނު ފައިސާ.	11,455,723
ލޯނުގެ ގޮތުގައި ލިބުނު ފައިސާ.	2,130,079
	13,585,802

މުޅި ޖުމްލަ.	59,455,610

ދައުލަތުގެ އާމްދަނީއާއި ޚަރަދު ދައްކާ ޗާޓް

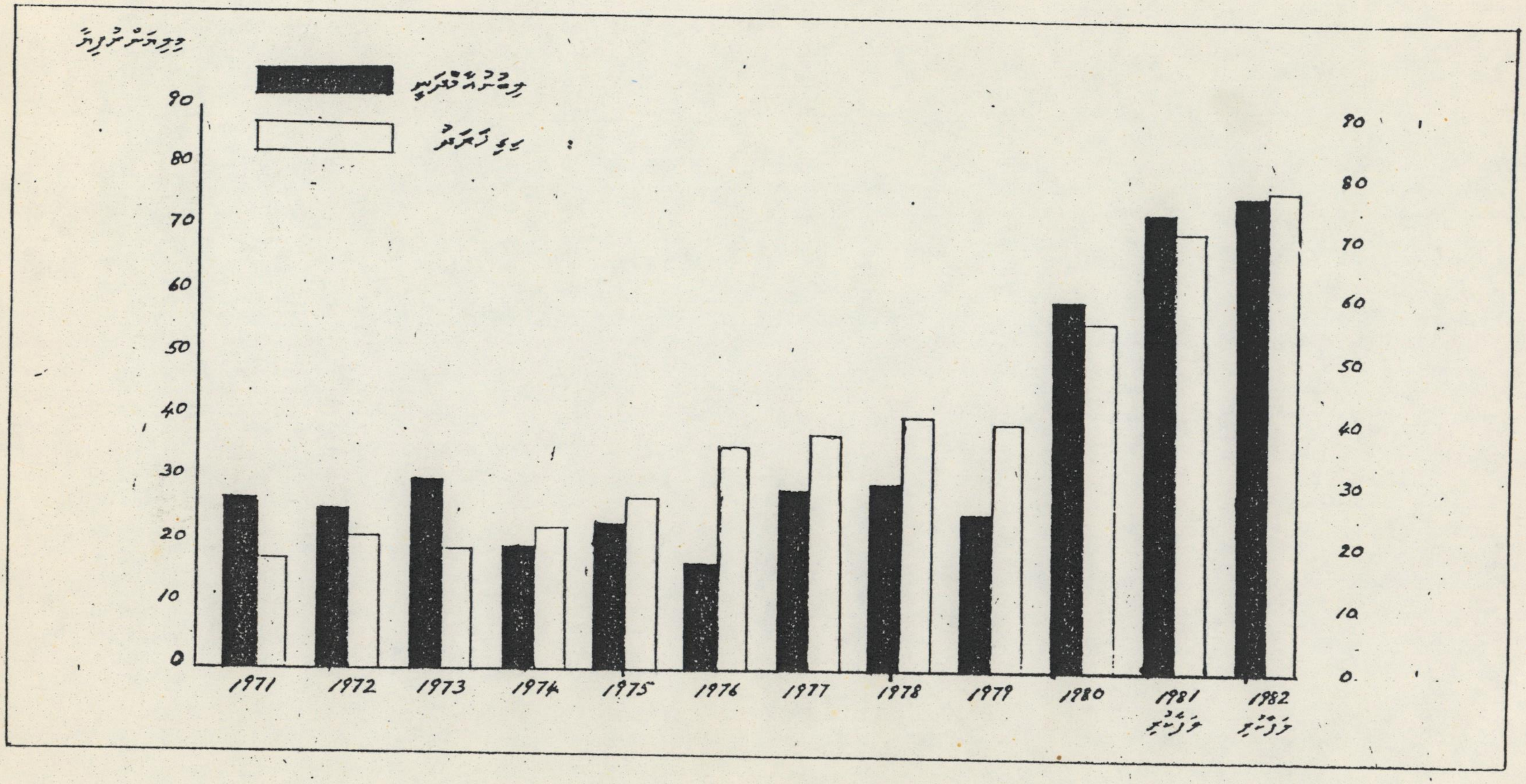1971 ން 1980 ށް (1981 އާއި 1982 އަށް ތަޚުމީނުކުރެވުނު އަދަދުތަކެވެ)